

Stanisław Gołub, Halina Wróbel, Wojciech Ratajczyk

Serebryszcze, gm. Chełm, woj.
chełmskie. Stanowisko 23

Informator Archeologiczny : badania 21, 44-45

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Założono trzy odrębne wykopy, obejmujące fragmenty obszaru badanego poprzednio oraz nie kopana dotychczas działka na północ i wschód od niego. Łączna powierzchnia wykopów wynosiła 275,5 m², a ich średnia głębokość - ok. 1 m. Eksplorowano pozostałości 16 obiektów: 14 jam i 2 rowów; przebadano je w całości /jamy/ lub w obrębie wybranych odcinków /rowy/. Ponadto eksplorowano warstwę czarno- i ciemnobrunatną na skraju północnym wykopu.

W wyk. I/87 przedzielono dalszy, niewielki fragment rowu /ob. 14/30/, będący przedłużeniem w kierunku północno-wschodnim odcinka odkrytego poprzednio, a zarazem - najprawdopodobniej końcowym odcinkiem tego obiektu. Nie potwierdziły się ubiegłoroczne sugestie co do istnienia rowu równie od strony wschodniej wzgórza - wydaje się, że rów ten nie otaczał osady, a tylko oddzielał jej teren od pozostałej części wzgórza.

Po wewnętrznej stronie rowu, w odległości 2-3 m, natrafiono na wąski rowek, biegnący równoległe do niego odcinku ok. 20 m i wchodzący w profil północny wykopu. Rowek ten miał niewielkie wymiary: szer. 20-30 cm, głęb. do 50 cm. Jest to sytuacja analogiczna do obserwowanej poprzednio na SW odcinku rowu.

W pobliżu rowka znajdowało się skupisko kilku niewielkich, kolistych jam, będących prawdopodobnie dołami po słupach.

Pozostałe jamy - to obiekty o średnich wymiarach /średn. 0,50 - 3,00 m, głęb. 0,40 - 1,00 m/, owalnych zarysach i profilach trapezowatych lub nieckowatych. Wypełnienia ich były przeważnie jednowarstwowe, zawierały niezbyt dużo materiału zabytkowego.

W wyk. II/87 badano szczegółowo jeden z odcinków rowu 14/30 oraz sekwencję stratygraficzną rowu i jamy nr 54.

Wyk. III/87, założony we wschodniej części wzgórza, był prawie całkowicie pozbawiony znalezisk: odkryto w nim tylko pozostałości jednego obiektu - części przydennej niewielkiej jamy, nie zawierającej materiału archeologicznego. Fakt ten potwierdza poprzednie obserwacje nt. osadnictwa neolitycznego w tej części wzgórza.

Wykopy dostarczyły mniejszej niż w latach poprzednich ilości materiału archeologicznego. Przeważała w nim zdecydowanie ceramika, w swej głównej masie związana - podobnie jak poprzednio - z późnymi fazami cyklu lendzińskiego-polgarskiego. Analogiczny był też zestaw form naczyń.

W materiale krzemieniu utrzymuje się przewaga krzemienia czekoladowego i świeciechowskiego. W porównaniu do lat ubiegłych mniej jednak było narzędzi.

Zdecydowanie uboższy w stosunku do lat poprzednich był też materiał organiczny, na który składa się niewiele fr. kości i zębów zwierzęcych oraz szczątki ryb /ości, łuski i kręgi/.

Materiały przechowywane są w IHM PAN w Warszawie.

Badania będą kontynuowane.

SEREBRYSZCZE, gm. Chełm
woj. chełmskie
Stanowisko 23

Muzeum Okręgowe w Chełmie
Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków
w Chełmie

Badania prowadzili: mgr Stanisław Gołub /autor sprawozdania/, mgr Halina Wrdbel i mgr W. Ratajczyk. Finansowali: Muzeum Okręgowe i BBIDZ w Chełmie. Pierwszy sezon badań ratowniczych. Dwa groby /ludzkich zwierzęcych/ /kultura amfor kulistych/.

Grób odkryli i częściowo wyeksplorowali Z. Szluga i M. Mikulski - mieszkańcy wsi Serebryszczce. Wskutek niefortunnnych działań administracyjnych wyjąto bez zadokumentowania jego wyposażenie.

Badania ratownicze polegały na: zadokumentowaniu konstrukcji komory grobowej, przesianiu pozostałej zawartości i częściowym zbadaniu otoczenia grobu.

Zakończono wykop 1 o wymiarach 3 x 4 m, zgodnie z kierunkiem N-S i przedłużenie 1A /100 x 120 cm/.

Stanowisko znajduje się w terenie pofałdowanym na niewielkim wzniesieniu, kilkadziesiąt metrów na zachód od zabudowań gospodarczych w bezpośrednim sąsiedztwie sadów.

Grób nr 1 w kształcie prostokąta zwężającego się ku dołowi orientowany był w kierunku N-W na S-E. Wymiary zewn. skrzyni w górnej części 220 x 139 cm. Składał się z 11 dużych kamieni, ustawionych ściśle obok siebie ze szczelinami dokładnie zabezpieczonymi tzw. klinami /dwa kamienie zostały uszkodzone przez piłą i wyciągnięte/ oraz kilkunastu mniejszych wspierających na zewnątrz ciężką konstrukcję. Nie wyróżniono zarysów jamy grobowej. Na dnie komory grobowej znajdował się częściowy bruk z mniejszych kamieni. Nie znaleziono śladów pokrywy grobu.

Znaleziono w dużym stopniu szczątki kostne należą /analizy dokonała dr W. Zachman/ do mężczyzny zmarłego w wieku 30-40 lat /Maturus/ i prawdopodobnie kobiety zmarłej w wieku około 40 lat /Maturus/. Przewidywalnie zmarłych złożono do grobu w sposób selektywny, dominuje brak kości długich. Orientowani byli głowami na południowy-wschód, a nogami na północny-zachód.

Wyposażenie stanowiły: dwie niezdobione amfory /jedna dwuasna/, fr. rozbitych /?intencjonalnie/ kilku naczyń, także zdobionych /trzy poziome rzędy dołków i trójkątów/. W pobliżu amfor znaleziono siekierkę krzemioną gładzoną. Naczynia i siekierka znajdowały się /z relacji odkrywców/ na bruku kamiennym w północny zachód komory grobowej.

Na N w niewielkiej odległości od grobu nr 1 płytka pod powierzchnią ziemi odkryto grób zwierzęcy - nr 2, składający się z kilku niewielkich kamieni tworzących rodzaj obstawy kamiennej. Według analizy dr hab. A. Lasoty-Moskalewskiej kości należały do psa /osobnika dorosłego, wys. w kłębie ok. 53-55 cm/, złożonego do grobu przypuszczalnie selektywnie. W części spągowej znaleziono sztydło?? wykonane prawdopodobnie z części poroża sarny lub jelenia.

Groby zostały zabrane do rekonstrukcji w Muzeum Okręgowym w Chełmie.

Badania będą kontynuowane.

SŁONOWICE, gm. Kaszmarza Wielka
woj. kieleckie
Stanowisko 6

patrz
epoka brązu

SOBIEJUCHY, gm. Inin
woj. bydgoskie
Stanowisko 5

patrz
okres halstański

STEFANÓW, gm. Gostynin
woj. płockie
Stanowisko 4

Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Płocku

Badania prowadziły mgr Małgorzata Rybicka i mgr Krzysztof Gowin. Finansował WKZ w Płocku. Pierwszy sezon badań. Osada kultury pucharów lejkowatych.

Osadę rozpoznano w czasie badań powierzchniowych, prowadzonych w ramach W.S.I., na obszarze 52 - 52. Stanowisko położone jest około 200 m na południe od bezimiennego cieku, ok. 50 m na północ od drogi Gostynin - Płock, u podnóża pasma wzgórz morenowych, na obszarze częściowo zalesionym.

Otworzono wykop o powierzchni 110 m², zorientowany na osi N-S, zlokalizowany w miejscu występowania na powierzchni koncentracji materiałów ceramicznych kultury pucharów lejkowatych.